

بررسی وضعیت سلامت عمومی زندانیان و عوامل مرتبط با آن در شهرستان سبزوار در سال ۱۳۹۲

کاظم رحمانی^۱, رحیم اکرمی^۲, مهین دل آرا^۳, سعید یازن^۴ (ا رائے دهنده مقاله)

۱. دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران
۲. کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران
۳. دکتری آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران
۴. دانشجوی کارشناسی هوشبری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ایران

زمینه و هدف:

از منظر اسلام سلامت و بهداشت از موهبت‌های ویژه الهی است، سلامت نه تنها حق مردم است بلکه دولت باید زمینه‌های ایجاد آن را فراهم کند. برای زندانیان بهداشت در زندان مهمترین اولویت است چرا که حبس فی نفسه برای سلامتی جسمی و روانی زندانیان مضر است. اهمال در ادارهٔ شرایط زندان وارانه‌ی مراقبت‌های بهداشتی به زندانیان، به معنای ایجاد مشکلات بهداشتی اجتماعی درنتیجهٔ تماس میان زندان و اجتماع گستردگی تراز طریق کارکنان، ملاقات کنندگان و زندانیان آزاد می‌باشد.

مواد و روش‌ها:

این مطالعه ۱۱۵ نفر از زندانیان محبوس در بند باز را مورد مطالعه قرار داد. نوع مطالعه توصیفی تحلیلی می‌باشد. جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه استاندارد GHQ صورت گرفت و پس از جمع آوری اطلاعات و طبقه‌بندی آن‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری از طریق نرم افزار SPSS اطلاعات مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها:

میانگین سنی افراد تحت مطالعه $36/18 \pm 10.2$ می‌باشد. از طرفی تعداد ۳۴ نفر (۳۰٪) اعتیاد دارند و ۸۰ نفر (۷۰٪) بدون اعتیاد بودند. میانگین مدت زمان زندانی بودن ۵ سال بود. از ۱۱۵ نفر زندانی ۴۵ نفر (۴۰٪) عنوان کرده بودند که به بیماری جسمانی مبتلا هستند. میانگین کل نمرات سلامت عمومی افراد تحت مطالعه $41/79 \pm 18.45$ بودست آمد که نشان دهنده وضعیت متوسط وضع آزمودنیها می‌باشد. از طرفی با بررسی مقیاسهای سلامت عمومی نتایج نشان داد که بدترین وضعیت مربوط به حیطه اضطراب و بی خوابی با میانگین نمرات $11/71 \pm 5.78$ می‌باشد و به ترتیب نمره‌های خرد مقياسيهای دیگر، افسردگی با میانی نمرات $10/53 \pm 6.36$ نشانه‌های جسمانی با میانگین نمرات $9/66 \pm 5.11$ بودست آمد.

نتیجه‌گیری:

نتایج حاصل از این پژوهش، بیانگر وجود اختلالات جسمی و روانی در زندانیان است که با اتخاذ یک رویکرد بالینی و آموزشی نسبت به زندانیان و معتمدان در حبس، حمایت‌های ویژه‌ای نسبت به مسایل بهداشت روانی و جسمانی آنان صورت پذیرد تا در مسیر درمان گام برداشته و متتحمل رنج کمتری افزون بر رنج حبس و بیماری خویش گرددند.

واژه‌های کلیدی:

سلامت، زندان، پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ)